

Matvælastofnun
Austurvegi 64
800 Selfossi
sent rafrænt á mast@mast.is
(„MAST“)

Hafnarfjörður, 24. október 2025

Efni: Andmæli vegna skoðunarskýrslu MAST #1711 vegna eftirlits hjá Benchmark Genetics Iceland í Vogavík þann 24. September 2025.

Í tengslum við reglubundna skoðun sem framkvæmd var af eftirlitsmönnum MAST hjá Benchmark Genetics Iceland hf. („félagið“) í Vogavík þann 24. september 2025, var skoðunarskýrsla send félaginu í gegnum tölvupóst þann 10. október 2025 („skoðunarskýrslan“). Félaginu var veittur 14 daga frestur frá dagsetningu skoðunarskýrslunnar til að koma á framfæri athugasemdum við innihald hennar.

Í skoðunarskýrslunni eru gerðar kröfur um úrbætur á 7 skoðunatriðum, þar af 5 alvarleg frávik og 2 frávik. Í bréfi þessu mun félagið koma athugasemdum sínum á framfæri, í *fyrsta lagi* á því hvernig skoðunarskýrslan var birt félaginu í *öðru lagi* á innihaldi skoðunarskýrslunnar og í *þriðja lagi* á aðfinnslum á leiðbeiningaskyldu stjórnvalda við stjórnsýslumeðferð.

1. Birting skoðunarskýrslunnar

Samkvæmt upplýsingum frá MAST var skoðunarskýrslan send félaginu þann 3. október 2025. Hins vegar barst engum í félaginu tilkynning þess efnis að skoðunarskýrslan hafi verið aðgengileg fyrir en MAST sendi félaginu tölvupóst þann 10. október 2025 um að skoðunarskýrsla hafi verið send félaginu í gegnum rafræna vefgátt island.is þann 3. október 2025 og þau hafi séð að skýrslan hefði enn ekki verið opnuð. Félagið fékk skýrsluna senda í tölvupósti sama dag frá MAST, eftir beiðni þar um, enda var félaginu ógerlegt var að nálgast skýrsluna inni í rafrænu vefgátt island.is.

Samkvæmt 39. gr. stjórnsýslulaga nr. 37/1993 telst stjórnvaldsákvörðun eða önnur gögn á rafrænu formi birt aðila þegar hann á þess kost að kynna sér efni þeirra. Þar sem skoðunarskýrslan var ekki aðgengileg á island.is og engin tilkynning barst til félagsins, telst félagið ekki hafa haft kost á að kynna sér efni skoðunarskýrslunnar fyrir en hún barst félaginu í tölvupósti þann 10. október 2025. Af þeim sökum óskaði félagið eftir fresti til að skila andmælum innan 14 daga frá þeim degi sem skýrslan var send í tölvupósti, þ.e. til 24. október 2025, sem MAST féllst á.

2. Efni skoðunarskýrslunnar

Félagið hefur nú yfirfarið efni skoðunarskýrslunnar og óskar eftir því að koma á framfæri neðangreindum andmælum við efni skýrslunnar. Að mati félagsins er ekki nægilega skýrt í uppsetningu skýrslunnar hver meint alvarleg frávik séu, sem þurfi að bregðast við þannig að hægt sé að gera fullnægjandi úrbætur að mati MAST, enda telur félagið að allir innri ferlar séu í samræmi við kröfur sem gerðar eru til þeirra í reglugerð um fiskeldi nr. 540/2020 og gátlista fyrir landeldi yfir 20 tonnum sem gefin er út af MAST, ásamt lögum þar að lútandi. Hverju meintu fráviki fylgir texti án þess að lesa megí úr honum með skýrum hætti í hverju frávikin felast eða hvernig MAST vill að

bætt verði úr meintum frávikum. Þrátt fyrir framangreint mun félagið gera tilraun til að svara efnislega þeim atriðum sem fram koma í skoðunarskýrslu MAST.

Eftirfarandi andmæli eru sett fram fyrir einstök alvarleg frávík/frávík

1.1 Alvarlegt frávík: Gæðahandbók

Eftirfarandi athugasemdir voru gerðar á gæðahandbók félagsins. Til einföldunar verða frávík eftirlitsaðila listuð upp í bókstöfum hér að neðan og andmæli félagsins sett fram í rauðu lettri að neðan.

MAST telur að:

- a) Ekki hafi verið hægt að fá heildstætt yfirlit yfir þau atriði sem eru til staðar í gæðahandbók og að erfitt hafi verið að sýna eftirlitsmönnum efni gæðahandbókar.

Í reglugerð um fiskeldi nr. 540/2020 („**reglugerðin**“) eru útlistuð margvísleg gögn sem félaginu ber að hafa til staðar svo að uppfylltar séu kröfur reglugerðarinnar um gæðahandbók. Þar er m.a. gerð krafa um að félagið hafi verklagsreglur, viðbragðsáætlanir, þjálfun starfsmanna, skipurit og að árlega sé haldinn fundur með starfsmönnum þar sem farið er yfir efni gæðahandbókar. Ljóst er að um margvísleg gögn eru að ræða en ekki eitt eiginlegt skjal. Líkt og félagið reyndi að skýra fyrir eftirlitsmönnum er „gæðahandbók“ félagsins vistuð í skýjalausn sem kallast VIS (<https://visweb.no/>). Allir starfsmenn félagsins hafa aðgang að svæðinu og geta fundið þar nauðsynleg gögn, sem kveðið er um á í reglugerðinni. „Gæðahandbókin“, þ.e. þau gögn sem kveðið er um á í reglugerðinni, er þannig sett upp með stafrænum hætti og býðst félagið til þess að sýna viðeigandi eftirlitsmönnum virkni kerfisins, t.a.m. í gegnum Microsoft Teams. Félagið hefur tekið sérstakt kerfi í notkun sem starfsmenn þess kunna á og hefur komið að góðum notum. Ekkert í gildandi reglum gefur til kynna að fyrirkomulagið standist ekki kröfur og ekkert í úttektinni færir rök fyrir því að svo sé. Mótmælir félagið því að MAST skuli kalla þetta „alvarlegt frávík“ án þess þó vísa í neinar reglur sem fyrirkomulagið á að víkja frá.

- b) Það sem eftirlitsþegi kallar verklagsreglur (Flowchart/Workflow) og viðbragðsáætlanir séu of almennar og uppfylla ekki þær kröfur sem gerðar eru til verklagsreglna og viðbragðsáætlana í reglugerð um fiskeldi nr. 540/2020

Ef eftirlitsaðilar telja að verklagsreglur uppfylli ekki þær kröfur sem til þeirra eru gerðar, væri eðlilegt ef að eftirlitsaðilar myndu benda á hvaða kröfur það eru sem ekki eru uppfylltar, greina frá því í hverju frávikin felast og lýsa aðferðum og aðgerðum sem nauðsynlegar teljast til að leiðrétta þau frávík. Félagið getur með engu móti fengið lesið úr niðurstöðum MAST hvaða atriði séu svo „almenn“ að þau eru ekki talin uppfylla þær kröfur sem gerðar eru til þeirra í reglugerðinni né heldur hvaða ákvæði reglugerðarinnar eiga að vera brotin.

- c) að ekki sé til staðar verklag hjá eftirlitsþega um hversu oft verklagsreglur og viðbragðsáætlanir eru endurskoðaðar.

Ljóst er að verklagsreglur og viðbragðsáætlanir félagsins eru til staðar í gæðahandbók félagsins í gegnum skýjalausn, eins og áður hefur komið fram. Reglugerðin gerir engar kröfur um að verklagsreglur og viðbragðsáætlanir séu yfir höfuð endurskoðaðar, né hversu ört þær skulu

endurskoðaðar. Er því ljóst að það getur ekki talist til frávika að ekki sé fyrir hendi skriflegt verklag um tíðni slíkra endurskoðana. Fyrirkomulag verklagsreglna og viðbragðsáætlananna hefur gengið vel fyrir sig og því hefur félagið ekki endurskoðað reglur og viðbragðsáætlanir í heild sinni á fyrir fram ákveðnum tíma. Eðli málsins samkvæmt er það þó partur af starfsemi félagsins að hafa reglulegt eftirlit með því hvort verklag og viðbragðsáætlanir starfseminnar þarfnist endurskoðunar og eru viðeigandi gögn uppfærð reglulega, eins og við á. Það kemur skýrt fram í hverju skali fyrir sig hvenær verklagsregla eða áætlun var uppfærð. Þessu til staðfestingar má, sem dæmi, vísa til fylgiskjals 1, þar sem kemur skýrt fram að verklagsreglur um stýringu IMS kerfisins hafi síðast verið uppfærðar þann 24. apríl 2025 kl. 17:49.

- d) verklag um þjálfun starfsfólks er ekki til staðar. Hægt er að sjá í þjálfunarskrá þau atriði sem starfsfólk eftirlitsþega fær þjálfun í en hvergi er að finna heildstætt verklag um þau atriði sem starfsmenn eiga að fá þjálfun í, innan hvaða tímamarka og hvaða þjálfun þarf að viðhalda að lokinni nýliðþjálfun.

Í fylgiskjali 2 við andmælabréf þetta má sjá verklag um þjálfun starfsmanna. Í þjálfunarskrá er (i) ítarlegur listi um þau atriði sem starfsfólk félagsins fær þjálfun í, (ii) heildstætt verklag um þau atriði sem starfsmenn fá þjálfun í, hvort sem þeir eru nýliðar, fastráðnir eða skammtímaráðnir, (iii) tíðni þjálfunar og (iv) hvaða þjálfun þarf að ljúka að lokinni nýliðþjálfun. Sem dæmi kemur skýrt fram að dýravelferð, meðhöndlun efna, fíknisjúkdómar, heilsa og öryggi, skyndihjálp og sóttvarnir séu kenndar á hverju einasta ári. Félagið leggur áherslu á að skýrt og heildstætt verklag er til staðar um þau atriði sem starfsmenn eiga að fá þjálfun í, innan hvaða tímamarka og hvaða þjálfun þurfi að viðhalda að lokinni nýliðþjálfun. Er þessi fullyrðing MAST um að slíkt sé ekki til staðar röng.

- e) Yfirlit yfir ábyrgðarsvið og starfslýsingar starfsmanna eldisstöðvarinnar eru ekki til staðar

Í fylgiskjali 3 og 4 við bréf þetta má sjá starfslýsingar vegna hefðbundinna starfsmanna og stöðvastjóra félagsins, þar sem ábyrgðarsviði þeirra er lýst með skýrum hætti. Þessi gögn, sem og öll önnur gögn sem vísað er til í eftirlitsskýrslunni geta starfsmenn nálgast inni á skýjalausn VIS (<https://visweb.no/>). Óljóst er hvaða yfirlit MAST telur ekki vera til staðar eða hvaða eiginleika slíkt yfirlit á að hafa umfram það sem liggur fyrir sbr. framangreint.

- f) Að ekki sé til staðar staðfesting þess efni að árlegur fundur hafi farið fram með öllum starfsmönnum fiskeldisstöðvarinnar og ekki er til staðar sönnun þess efnis að fundirnir fjalli um þau atriði sem ber að fjalla um skv. viðauka III í reglugerð um fiskeldi nr. 540/2020.

Í fylgiskjali 5 við bréf þetta má sjá staðfestingu þess efnis að árlegir fundir séu haldnir með öllum starfsmönnum fiskeldisstöðvarinnar. Í fylgiskjalinu má sjá þau umræðuefni sem farið var yfir, t.d. gæðamál sem koma fram í gæðahandbók, sem fjallað var um að ofan, starfsmannamál og fleira, sem að mati félagsins eru að öllu leyti í samræmi við kröfur reglugerðarinnar. Félagið fær ekki séð að hvaða leyti nánari staðfestingar er þörf, enda hafa starfsmenn og fundarstjóri undirritað viðkomandi skjal með eiginhandarundirritun.

- g) Að ekki væru allar verklags- og viðbragðsáætlanir á tungumáli sem allir starfsmenn skilja. Mikilvægt er að bæði viðbragðsáætlanir og verklagsreglur séu til staðar á íslensku og þeim tungumálum sem allir starfsmenn eftirlitsþega skilja.

Gæðahandbók félagsins er öll sett upp á íslensku en eftirlitsaðili vinnur að tvítyngja gæðahandbókina svo hún sé einnig aðgengileg á ensku, enda er starfsfólk félagsins af

mismunandi þjóðerni. Félagið hefur þó útbúið gæðastjórnunarkerfi eftir alþjóðlegum stjórnunarstaðli ISO 9001:2015 (fylgiskjal 6), en um er að ræða staðal til að auka gæði á vörum félagsins, fækka möguleikanum á mistökum, minnka mengun og auka öryggi.

1.2 Alvarlegt frávik verklagsreglur

Í skoðunarskýrslunni voru gerðar athugasemdir við verklagsreglur félagsins. MAST taldi þau gögn sem eftirlitsþegi sýndi eftirlitsmönnum eigi flokkast sem verklagsreglur heldur flæðirit (Flowchart/Workflow) en eðlismunur er á milli þessara tveggja hugtaka. MAST taldi þau flæðirit sem eftirlitsmönnum voru sýnd of almenn og vantaði upp á nánari lýsingu á framkvæmd þeirra og erfitt að fá heildar yfirsýn. Þá voru verklagsreglur ekki taldar uppfylla kröfur sem gerðar eru til þeirra í reglugerð um fiskeldi nr. 540/2020 þar sem eftirfarandi þættir koma ekki fram í þeim í þeim öllum: markmið, ábyrgð, tíðni, viðmiðunarmörk, framkvæmd, frávik, aðgerðir til úrbóta og hvað skuli skráð.

Andmæli:

Félagið andmælir því að verklagsreglur félagsins uppfylli ekki þær kröfur sem gerðar eru til félagsins samkvæmt reglugerðinni. Reglugerðin bendir hvergi til þess að verklagsreglur þurfi að vera á ákveðnu formi og því vart hægt að gera athugasemdir við heiti verkáætlunar félagsins og vísa til eðlismunar á milli hugtaka. Líkt og áður hefur komið fram er gæðastjórnunarkerfi félagsins er með ISO 9001:2015 vottun og er gæðahandbókin ferlamiðuð og verklagsreglur því með ferlaútlit, sbr. fylgiskjal 6. Eftirlitsaðili leitar jafnframt jafnóðum eftir óháðri vottun þriðja aðila á kerfinu, sem staðfestir að eftirlitsaðili starfi í samræmi við alþjóðlega staðla, sbr. fylgiskjal 7 og 8. Þá hafa tvær aðskildar vottunarstofur séð um úttektir á gæðastjórnunarkerfinu samkvæmt ISO 9001:2015 og samþykkt að ferli gæðahandbókar uppfylli kröfur sem gerðar eru til verklagsreglnanna. Félagið telur því ljóst að viðeigandi kröfur í viðauka III við reglugerðina séu uppfylltar. Niðurstaða MAST um að verklagsreglur uppfylli ekki kröfur, einungis með vísan til forms hennar, án þess þó að vísa í nein ákvæða gildandi reglna um kröfur hvað form varðar, er ómálefnaleg að mati félagsins.

Að auki hefur MAST ekki áður sett út á sömu uppsetningu verklagsreglna í fyrri eftirlitsheimsóknum um rekstrarleyfi eða þegar MAST hefur farið í sérstök og reglubundin eftirlit, eða eftir útgáfu nýs rekstrarleyfis árið 2021, á því hvort starfsstöðin uppfyllti lög og reglugerðir varðandi fiskeldi og kröfur nýs rekstrarleyfis. Yfir framangreint tímabil voru verklagsreglur og viðbragðsáætlanir á því formi sem skyndilega er sett út á í skoðunarskýrslunni, en félagið hafði fulla ástæðu til þess að ætla að MAST gerði engar athugasemdir við fyrirkomulagið.

Þá fullyrðir MAST að í verklagsreglum félagsins sé ekki fjallað um markmið, ábyrgð, tíðni, viðmiðunarmörk, framkvæmd, frávik, aðgerðir til úrbóta og hvað skuli skráð. Eins og fram kemur í verklagsreglum félagsins, sbr. fylgiskjal 1, er fjallað um tilgang, umfang og ábyrgð í verklagsreglum félagsins. Þá er einnig fjallað um tíðni og viðmiðunarmörk, sbr. t.d. fylgiskjöl 16 og 17, ásamt aðgerðum til úrbóta og hvað skuli skráð, sbr. t.d. fylgiskjal 19.

1.3 Alvarlegt frávik - Viðbragðsáætlanir

Í skoðunarskýrslunni voru jafnframt gerðar athugasemdir við viðbragðsáætlanir félagsins en MAST taldi þau gögn sem eftirlitsþegi sýndi eftirlitsmönnum ekki flokkast sem viðbragðsáætlanir heldur

flæðirit (Flowchart/Workflow) en eðlismunur er á milli þessara tveggja hugtaka. Þau flæðiriti sem eftirlitsmönnum voru sýnd voru of almenn og vantaði upp á nánari lýsingu á framkvæmd þeirra og erfitt að fá heildar yfirsýn. Þá uppfylla þau ekki kröfur sem gerðar eru til viðbragðsáætlana í reglugerð um fiskeldi nr. 540/2020 þar sem eftirfarandi þættir koma ekki fram í þeim í þeim öllum: markmið, ábyrgð, tíðni, viðmiðunarmörk, framkvæmd, frávík, aðgerðir til úrbóta og hvað skuli skráð.”

Andmæli:

Viðbragðsáætlanir félagsins eru partur af flæðiriti félagsins, þ.e. Flowchart/Workflow. Þrátt fyrir að það sé yfirheitið eru gögn þar undir sem sérstaklega eru skilgreind sem viðbragðsáætlanir. Félagið telur ljóst að þetta form feli ekki í sér frávík frá neinum gildandi reglum, enda er ekki bent á neitt í niðurstöðum MAST sem gefur til kynna að svo sé. Þá hafnar félagið því að viðbragðsáætlanir félagsins séu of almennar og óskar eftir nánari skýringum á því hvaða ákvæði hvaða reglna eru ófullnægjandi að mati MAST og hvers vegna. Viðbragðsáætlanir félagsins hafa að geyma myndrænt ferli ásamt ítarlegum lýsingum á framkvæmd þeirra, til að sýna efni viðbragðsáætlanna með aðgengilegum hætti.

Framangreindu til nánari lýsingar má vísa til viðbragðsáætlunar félagsins um stök, sem finna má í fylgiskjali 9 við bréf þetta. Markmið viðbragðsáætlunarinnar er að tryggja rétt viðbrögð þegar fiskur eða hrogn sleppur frá stöðvum félagsins út í náttúruna. Stöðvarstjóri/aðstoðarstöðvarstjóri ber ábyrgð á að ferlinu sé fylgt og sér um að tilkynna Fiskistofu, MAST og viðkomandi sveitarfélagi um stök. Starfsmenn bera ábyrgð á því að fara eftir ferlinu. Viðmiðunarmörk viðbragðsáætlunar eru miðuð við staðfest stök eða grun um að fiskur/hrogn hafi sloppið úr eldisstöð. Framkvæmd er lýst með ítarlegum hætti, en útbúa þarf umbótaskýrslu þar sem frávík er skráð í samræmi við upplýsingar í eyðublaði og aðgerðir til úrbóta eru settar fram, tilkynna innri og ytri aðilum, óska þarf eftir aðstoð Fiskistofu varðandi lagningu neta og senda þarf skýrslu til yfirvalda um tæmandi talin atriði.

Í skoðunarskýrslunni eru enn fremur gerðar athugasemdir við skráningu félagsins á alvarlegu frávíki viðbragðsáætlana. Félagið leggur mikla áherslu á að verklag sé í samræmi við lagakröfur, en félagið getur ekki orðið við úrbótum ef MAST veitir félaginu engar upplýsingar um hvað það nákvæmlega er sem að þarf að gera úrbætur á að mati MAST. Kröfur MAST um úrbætur, með skýringu eingöngu að viðbragðsáætlanir séu „of almennar“ eru í engu samræmi við leiðbeiningaskyldu stjórnvalda um að veita nauðsynlega aðstoð og leiðbeiningar um þau mál er snerta starfssvið þess, sbr. 7. gr. stjórnsýslulaga. Félagið óskar eftir upplýsingum um hvers vegna MAST telji viðbragðsáætlanir eigi uppfylla lagakröfur, sérstaklega í ljósi að frá útgáfu nýs rekstrarleyfis árið 2021 hafi aldrei verið gerðar athugasemdir við uppsetningu og innihald viðbragðsáætlana félagsins. Af framangreindu virtu telur félagið ekki réttmætt að skrá viðbragðsáætlanir sem alvarlegt frávík og er framangreindum ábendingum í skoðunarskýrslu MAST hafnað.

1.4 Alvarlegt frávík - Innra eftirlit

Skoðunarskýrslan fullyrðir að innra eftirlit sé ekki til staðar. Við yfirferð á atvikaskráningum hjá eftirlitsþega telur MAST að frávíkum er ekki fylgt nægjanlega vel eftir og lokað þrátt fyrir að komið sé fram yfir skráð tímamörk sem eftirlitsþegi hefur sjálfur sett sér. Þá er úrbótum ekki nægjanlega vel lýst.

Andmæli:

Félagið óskar eftir nánari skýringum á því í hverju meint frávik felst.

Innra eftirlit félagsins felst í því að skrásetja frávik sem félagið telur vera í innri verklagsreglum eða viðbragðsáætlunum félagsins í þeim tilgangi að viðeigandi úrbætur verði gerðar, í samræmi við viðeigandi lög og reglur þar að lútandi. Öll frávik eru í kerfið ásamt tillögu á útbótum sem þarf að gera, sbr. dæmi um frávik sem skráð hafa verið í félaginu í fylgiskjali 10 og 11.

1.5 Alvarlegt frávik - Innri úttekt - sannprófun

Í úttekt MAST voru gerðar eftirfarandi athugasemdir:

- a) að ekki sé til staðar yfirlit yfir alla kafla gæðahandbókar og því sé er ekki hægt að staðfesta að sannprófun náí til allra þeirra þátta sem gerð er krafa um í viðauka III í reglugerð um fiskeldi nr. 540/2020 þar sem fram kemur að gátlisti skuli að lágmarki innihalda alla kafla gæðahandbókar.

Félagið hafnar því að ekki sé hægt að staðfesta umfang sannprófanna vegna skorts á sérstöku yfirliti. MAST er frjálst að skoða alla kafla gæðahandbókarinnar og sannreyna hvað sem MAST telur þurfa að sannreyna.

- b) að það skjal sem eftirlitsmönnum var sýnt sé flæðirit en ekki verklagsregla. Í það vantar að sannprófa skuli alltaf eftir stök eða önnur alvarleg óhöpp og þegar breytingar eiga sér stað á rekstri eldisstöðvarinnar.

Þrátt fyrir að það sé yfirheitið, eru gögn þar undir sem sérstaklega eru skilgreind sem verklagsreglur. Verklagsreglurnar eru ferlamiðaðar og því eru flæðirit mjög hentug í þeim tilgangi og ekki verður séð að það sé „eðlismunur“ á þessu eins og haldið er fram. Verklagsreglur félagsins hafa bæði að geyma myndrænt ferli ásamt ítarlegum lýsingum á framkvæmd þeirra. Í fylgiskjali 12 við bréf þetta má sjá verklagsreglur þegar stök eða önnur frávik eiga sér stað í rekstrinum. Frávik eru þar skilgreind með ítarlegum hætti og eru breytingar á súrefni, vatni eða öðrum þáttum sem geta haft áhrif á lífun heilbrigði fiska/hroga talin meiri háttar frávik. Í fylgiskjali 13 við bréf þetta er ferlinu til að sannprófa virki gæðakerfisins lýst sem og að það sé í samræmi við gildandi lög. Í fylgiskjali 14 við bréf þetta má síðan sjá yfirlit þar sem skráð frávik og ábendingar birtast svo hægt sé að gera viðeigandi úrbætur.

- c) að við yfirferð á sannprófun sem framkvæmd var þann 10. febrúar 2025 er ljóst að ekki er farið í alla þætti sem fram koma á gátlistanum, þ.e. ekki er fyllt í alla liði gátlistans. Þá virðist vera sem sannprófunin hafi ekki verið kláruð þar sem frávikum/tækifærum til umbóta er ekki gefið stig eins og fram kemur aftast í sannprófun eftirlitsþega.

Í fylgiskjali 15 við bréf þetta má sjá sannprófun sem vísað er til þann 10. febrúar 2025, en félagið hyggst bregðast við þeim athugasemdum sem fyrir hefur farist að skrá sérstaklega í skjalið fyrir næstu innri úttekt félagsins.

- d) með sannprófuninni þyrfti að fylgja tímasett úrbótaáætlun með þeim atriðum sem metið var að þyrftu frekari úrbætur. Hún barst ekki og er því litið svo á að hún sé ekki til staðar.

- e) Að ljóst er að eftirlitsþegi sannprófar ekki alvarleg atvik eins og gerður er áskilnaður um í reglugerð um fiskeldi nr. 540/2020 en ljóst er að a.m.k. eitt slíkt tilfelli átti sér stað í eldisstöðinni síðasta árið og er þar vísað til atvika þar sem fiskur varð sár í kerjum G.

1.6 Frávik – Eldisbúnaður og fiskheldni

Frávik var sett fram vegna vöntunar á ristum undir fjórum niðurföllum, annars vegar í húsi þar sem ker E og F eru staðsett og hins vegar þar sem ker G og H eru staðsett.

Félagið er upplýst um framangreint frávik og tekur það alvarlega. Félagið mun gera viðeigandi úrbætur á því að ristar séu settar yfir öll niðurföll á umræddum svæðum og tryggja að verklag um þrif og strokvarnir í frárennsli sé uppfært í samræmi við það. Úrbætur verða framkvæmdar og staðfestar áður en næsta reglubundna skoðun MAST fer fram.

1.7 Frávik þjálfunarskrá:

Að lokum voru sett frávik við að í þjálfunarskrá starfsmanna er ekki að finna staðfestingu á þátttöku starfsmanna á árlegum fundi um innihald gæðahandbókar þar sem breytingar eru kynntar auk nýrra áherslna sem gerðar hafa verið eins og áskilnaður er gerður á um í reglugerð um fiskeldi nr. 540/2020.

Samkvæmt reglugerðinni kemur eftirfarandi fram „Árlega er haldinn fundur með starfsmönnum þar sem farið er yfir efni gæðahandbókar og kynntar breytingar og nýjar áherslur sem gerðar hafa verið. Þátttaka starfsmanna er skráð í þjálfunarskrá.“ Samkvæmt gátlista ítareftirlits landeldis útgefnum af MAST er einungis farið fram á eftirfarandi „Staðfesting á að árlegur fundur hafi verið haldinn með öllum starfsmönnum fiskeldisstöðvarinnar þar sem fram kemur að farið hafi verið yfir innihald gæðahandbókar og breytingar kynntar auk nýrra áherslna sem gerðar hafi verið.“ Vísað er aftur í fylgiskjal 5 sem staðfestir að árlegur fundur starfsmanna hafi farið fram, þar sem farið er yfir „gæðamál“ sem eðli málsins samkvæmt vísar til innihalds gæðahandbókar, kynnta breytinga og nýrra áherslna. Starfsfólk staðfestir skriflega að hafa setið fundinn og heildarþjálfunarskrá fyrir allt starfsfólk liggur fyrir, þar sem slík þátttaka er skráð. Með vísan til framangreinds hafnar félagið því slík staðfesting liggi ekki fyrir.

3. Aðfinnslur á stjórnsýslumeðferð

Þá vill félagið koma á framfæri að framsetning niðurstaðna sé verulega ábótavant. MAST setur ítrekað fram fullyrðingar um að eitt og annað sé í ósamræmi við gildandi reglur, án þess að vísa í sérstakar reglur né skýra það í hverju frávikin felast. Oftast er engin leið að lesa úr niðurstöðunum hvernig félagið getur brugðist við til að bæta úr meintum frávikum. Af framangreindu leiðir að framsetning MAST er í engu samræmi við leiðbeiningarskyldu stjórnvalda samkvæmt 7. gr. stjórnsýslulaga nr. 37/1993, sem kveður á um að stjórnvöld skuli veita nauðsynlega aðstoð og leiðbeiningar um mál sem snerta starfssvið þeirra. Óljósar kröfur og ábendingar, svo sem að verklagsreglur séu „of almennar“, án allra skýringa á því hverju þurfi að bæta úr, grafa undan getu félagsins til að uppfylla mögulegar skyldur sínar og vinna nauðsynlegar úrbætur.

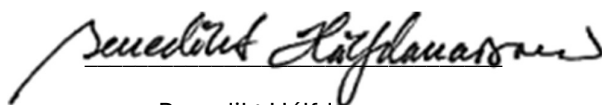
Eins og rakið er hér að framan hafa niðurstöðurnar að geyma ítrekaðar yfirlýsingar um að eitt og annað vanti, þrátt fyrir að umrædd gögn liggi fyrir. Bendir framangreint til þess að ekki hafi verið gætt nægilega að rannsóknarskyldum við framkvæmd úttektarinnar. Félagið telur ekki

forsvaranlegt að gefa út niðurstöður um að „alvarleg frávik“ séu fyrir hendi, þegar sjaldnast er hægt að heimfæra neinar meintar aðfinnslur á gildandi reglur.

Félagið áskilur sér allan rétt til að koma á framfæri frekari andmælum á síðari stigum málsins.

Virðingarfyllst,

fyrir hönd Benchmark Genetics Iceland hf.

Benedikt Hálfðánarson

Framkvæmdastjóri

1. Verklagsreglur – stýring IMS kerfis;
2. Gæðahandbók – þjálfun starfsmanna;
3. Gæðahandbók – starfslýsing – general employee;
4. Gæðahandbók – starfslýsing – station manager;
5. Gæðahandbók – starfsmannafundur;
6. ISO 9001-2015;
7. ISO 9001-2015 – certificate valid until 8 June 2028;
8. ISO 14001-2015 – certificate valid until 8 June 2028;
9. Viðbragðsáætlun – strok;
10. Innra eftirlit – atvikaskráning nr. 1938;
11. Innra eftirlit – atvikaskráning nr. 1940;
12. Innri úttekt – sannprófun;
13. Innri úttekt – sannprófun á virkni gæðakerfis;
14. Innri úttekt – sannprófun á skráningu frávíka;
15. Innri úttekt – gátlisti – hrognahús;
16. Innri úttekt – eftirlit klakfisks;
17. Innri úttekt – þrif og sótthreinsun kerja;
18. Innri úttekt – móttaka seiða; og
19. Innri úttekt – aukaafurðir dýra.